

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *A főváros vegye át a Margitszigetet*

Forrás: *A Barátság*

3m

1925. 11. 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy *712.21*

Hely *Margitsziget*

Idő *"1925"*

Személy

Helyszám

A főváros vegye át a Margitszigetet

Polónyi Dezső nyilatkozata a szigeti veszedelemről, a szigeti bérlők gazdálkodásairól

Nagyjelentőségű és érdekes interpelláció hangzott el szerdán a főváros közgyűlésén a Margitszigettel és a Margitszigeten való gazdálkodásról. Minthogy a napilapokban a torlódó események következtében csak rendkívül kevés hely jutott az interpelláció leközlésére, a Városi Újság munkatársa felkereste Polónyi Dezső dr. ügyvédet, fővárosi törvényhatósági bizottsági tagot, aki a Margitszigetről interpellált, megkérve őt arra, hogy egészítse ki interpellációját a főváros közgyűlésén el nem mondott adatokkal.

A következőkben közöljük a nyilatkozatot:

— A Szent Margitsziget elsősorban a Székesfőváros közönsége érdekeinek szolgálatára van hivatva. A városnak régi vágya teljesült, amikor az állam az 1908. évi 48. t. c.-kel az eddig magántulajdont képezett szigetet megszerezte, úgy hogy az örök időkre nyilvános közkert gyanánt tartandó fenn. Ezzel a ténnyel a sziget megszűnt szabad forgalom tárgya lenni és használata a közérdek által korlátozott objektummá vált.

— Négy évi házi kezelés után a Közmunkák Tanácsa belátta, hogy saját anyagi eszközeivel nem képes a közérdeket kielégítő módon szolgálni, mert ehhez olyan befektetések teljesítésére lenne szükség, amire fedezete nincs. Ezért elhatározták a

bérbeadást, ami 1912-ben 60 évre szóló szerződéssel meg is történt.

— A megszerzéskor a sziget az államnak 21 millió aranykoronájába került. Ennek 5%-os kamatai kitettek abban az időben 1,050.000 koronát. Hogy ennek dacára a bérleti szerződésben csupán 225.000 aranykorona bért kötöttek ki, ami 1.07% kamatozásnak felel meg, annak főként két oka van. Az egyik, hogy a szerződésben kikötött mérlegszerű tiszta haszonnak 40%-a részesedés, a másik oka pedig az, amely szerint a bérlő társaság kötelezettséget vállalt, hogy a szigetet hasonló rendeltetésű és világhírű, elsőrendű köztertek, gyógyfürdők, üdülő- és szórakozóhelyek színvonalára emeli és ebből a célból legalább 10,000.000 aranykorona értékű monumentális épületet emel.

— A társaság mingyárt kezdetben az ideiglenes játékbank céljaira építettett egy úgynevezett új igazgatósági épületet; összesen mintegy 1 millió aranykorona értékű befektetést eszközölt. Minthogy azonban a játékbank-terv, amelyen az egész vállalkozás alapult, összedőlt, ezért a vállalt kötelezettségek további teljesítéséből nem lett semmi, és a bérlő társaság a sziget és a közönség nyakán maradt, mert az akkori kormánynak nem volt elég erkölcsi ereje arra, hogy a társasággal szemben fellépjen. Azóta a társaság részvényei folyton

gazdát cserélnek, állandó üzérkedés tárgyát képezik és így esett meg, hogy a szí-

get, amelyet a közérdekű befektetések teljesítése végett adtak bérbe, egy tőke nélkül szynlódó társaság exploítálási objektumává vált.

— 1922-ben lejárt a 10 év és a hiányzó 9 millió koronányi befektetésből semmi sem lett. Ez a mai pénzérték szerint 130 milliárdot tesz ki. A társaság ekkor egy szerződésmódosítást eszközölt ki, amelyben ellenérték nélkül elengedték neki a 40% mérleg szerinti haszon fizetését és a 130 milliárd befektetési kötelezettséget leszállították — ugyancsak ellenérték nélkül — 135.000 köbméter épület emelésének kötelezettségére, ami köbméterenként 400.000 koronával számítva 50 milliárdot, 300.000 koronával számítva pedig 40 milliárdot jelent, vagyis a társaság a mérlegszerű haszon elmaradásán kívül ebben az egy tételben 80—90 milliárd tiszta nemzeti ajándékot kapott. Ezt is úgy, hogy a befektetésből az 1925. év végéig mintegy 5 milliárdnyi, az 1934. év végéig mintegy további 16 milliárdnyi, az 1937. év végéig pedig további 29 milliárdnyi összeget tartoznak befektetni. Az ekként lényegesen leszállított és kitölt határidőben teljesítendő befektetésben a társaság a módosítás óta semmit sem csinált és egész tevékenysége csak arra irányult, hogy kötelezettségeit elamerikázza. Emellett a parti védművet nem tartja fenn, a nagy kocsitűt nem

állítja helyre, a sporttelep fentartását elmulasztja, csak az árakat emeli és részben osztalékok, részben szindikátusi nyereségek alakjában nagy összegeket tesz el.

— A szerződésmódosítás *a társaságnak elengedte a 225.000 aranykoronás évi bért, amely a mai összegek szerint 3.262 milliót tenne ki és ehelyett a bruttó-bevételnek 8½ %-át tartozik a fővárosi pénzalapnak beszolgáltatni. Ezen a címen az utolsó évben összesen 1 milliárdot fizetett be, vagyis a szerződésmódosítás még az amúgy is olcsó bért is egyharmaddal kisebb összegre szállította le.*

— A Székesfőváros közönségének legközvetlenebb érdeke, hogy egy ilyen, csak üzérkedésre berendezett társaság, amely a bérleti szerződés tulajdonképpeni lényegét képező befektetési kötelezettségének egyáltalán nem tett eleget és csak a közérdek rovására húz illegitim hasznot, *a sziget birtokából kimozdíttassék és a sziget tulajdonképpeni rendeltetésének, a közérdek szolgálatának átadassék. A bérbeadás nem azért történt, hogy egy üzérkedő társaság élősködjék a főváros közönségének rovására, hanem csakis azért, hogy a közérdekű befektetések elvégeztessenek. Mint-hogy ezt az egyedüli célt a bérleti szerződés nem szolgálja, ezért azt azonnal fel kell bontani és a szigetet vagy házi kezelésbe kell venni, vagy más megfelelő módon kell a közönség érdekeinek szolgálatába állítani.*